Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 13 maart neemt u een beslissing met grote gevolgen voor de toekomst van Medemblik: de komst van een asielzoekerscentrum met 263 bewoners. Dit is geen beslissing die lichtvaardig genomen mag worden, en daarom richt ik mij tot u met feiten, cijfers en argumenten die aantonen waarom dit AZC een onverantwoord risico vormt voor de veiligheid en leefbaarheid van onze gemeente.

Gebrek aan een concreet en haalbaar veiligheidsplan

Op de inloopavond werd duidelijk dat er géén veiligheidsplan is en dat er géén extra politiecapaciteit komt om de verwachte stijging in incidenten en misdrijven op te vangen. Medemblik heeft nu al een tekort aan agenten, wat u als raad op 28 september 2023 zelf heeft vastgesteld in een motie over de noodzaak van extra politiecapaciteit. Destijds werd erkend dat de handhaving ontoereikend is, maar nu wordt diezelfde bezorgdheid genegeerd.

De komst van 263 asielzoekers betekent een bevolkingsgroei van bijna 3%, zonder uitbreiding van de handhaving. In een tijd waarin de politie nu al overbelast is en de onderbezetting in kleine gemeenten een bekend probleem is, zal dit de situatie verder verslechteren. Dit is geen doemdenken, maar een feitelijke analyse op basis van beschikbare capaciteit en statistische gegevens.

Cijfers over criminaliteit: harde feiten

De gemeentelijke website stelt dat de ervaring in Wervershoof uitwijst dat een AZC niet leidt tot meer criminaliteit. Dit is echter een misleidend argument. Eén lokale opvang kan niet representatief zijn voor bredere landelijke trends. Daarnaast waren er wel degelijk problemen en heeft de Dorspraad zich ook hard uitgesproken tegen verlenging.

Volgens het rapport “Overlast en criminaliteit door asielzoekers” (WODC, 2023) wordt jaarlijks 3% van de asielzoekers als verdachte van een misdrijf geregistreerd. Dit zijn harde cijfers van de Rijksoverheid, niet zomaar aannames. Toegepast op Medemblik betekent dit:

- 8 asielzoekers per jaar worden verdacht van een misdrijf
- Over een periode van 5 jaar: 40 geregistreerde misdrijven

Maar dat is slechts het topje van de ijsberg. Het rapport “Onderregistratie van criminaliteit” (WODC, 2023) wijst uit dat veel misdrijven, vooral seksuele delicten en vermogensmisdrijven, niet worden gemeld. De werkelijke criminaliteit ligt volgens onderzoek 2 tot 5 keer hoger dan de officiële cijfers. Dat betekent in werkelijkheid:

- Minimaal 16 misdrijven per jaar (factor 2) → 80 in 5 jaar

- Maar waarschijnlijk 41 per jaar (factor 5) → 205 in 5 jaar

Deze cijfers betreffen enkel de geregistreerde misdrijven en zijn dus al verontrustend. Voor de goede orde, ik behandel hier uitsluitend misdrijven, en niet de vele incidenten die in dergelijke situaties vaak voorkomen. Dit zijn geen incidenten, maar structurele problemen die de veiligheid van onze gemeenschap direct raken.

Focus op ernstige misdrijven: verkrachting en aanranding

Het WODC-rapport laat zien dat 2% van de misdrijven door asielzoekers seksuele delicten betreft. Toegepast op Medemblik:

- 2% van 8 geregistreerde misdrijven = 0,16 per jaar (1 per 6-7 jaar)
- Bij onderrapportage (factor 2-5): minimaal 1 per 3 jaar, maar waarschijnlijk tot 1 per jaar
- Over 5 jaar: 1 tot 5 verkrachtingen of aanrandingen in Medemblik

Deze cijfers mogen niet worden gebagatelliseerd. In een kleine gemeenschap als Medemblik, waar iedereen elkaar kent, is de impact van een dergelijk misdrijf enorm. Dit is geen poging tot angst zaaien, maar een objectieve weergave van de risico's die de gemeenteraad nu afweegt. Hoeveel pijn denkt u dat de inwoners zullen ervaren als dit een dierbare treft, of bekende? En hoe zou u zich voelen, wetende dat u aan de basis stond van een besluit dat dit mogelijk maakte? Een besluit dat, ondanks goede bedoelingen, uiteindelijk anderen heeft benadeeld en onherstelbare schade heeft aangericht.

Wie komen er? De samenstelling van de groep

De gemeente beweert dat het COA een gevarieerde groep asielzoekers plaatst en dat niet te voorspellen is wie hier komt. Maar landelijke cijfers spreken dit tegen. Volgens het COA-rapport (2023) bestaat 70% van de AZC-populatie uit jonge mannen tussen de 18 en 39 jaar.

Toegepast op Medemblik betekent dit:

- 184 jonge mannen (18-39 jaar) komen in de gemeente wonen
- Vergelijk dit met de lokale bevolking: in Medemblik wonen naar schatting 866 mannen tussen de 18-39 jaar
- Dit betekent een stijging van 21% in deze leeftijdsgroep

Jonge mannen vormen de groep die onevenredig vaak betrokken is bij gewelds- en vermogenscriminaliteit (WODC, 2023). Dit is geen discriminerende opmerking, maar een vaststelling op basis van statistiek. De komst van een grote groep jonge mannen zal de sociale verhoudingen in Medemblik onvermijdelijk beïnvloeden.

In de zomer is het vaak druk bij het strandje de Vooroever, waar gezinnen van Medemblik genieten van hun vrije tijd. Maar met de komst van 263 nieuwe bewoners, waarvan het merendeel jonge mannen, zal het straatbeeld hier drastisch veranderen. Moet u eens voorstellen hoe de aanwezigheid van een homogene groep jonge mannen tussen jonge gezinnen en meisjes de sfeer veranderen, maar ook zorgen voor een verstoring van de veiligheid en het gevoel van vrijheid dat de bewoners nu ervaren. Dit kan leiden tot sociale spanningen die de leefbaarheid van onze stad verder onder druk zetten.

AZC Medemblik 20 jaar geleden

Er wordt vaak gesteld dat Medemblik eerder een AZC had en dat dit toen geen probleem was. Maar de situatie nu is anders. De instroom bestaat grotendeels uit jonge mannen. Daarnaast ook asielzoekers uit veilige landen, in tegenstelling tot gezinnen destijds of de oorlogsvluchtelingen zoals Oekraïners. De WODC-gegevens tonen aan dat asielzoekers uit veilige landen onevenredig vaak betrokken zijn bij overlast en criminaliteit. Dit onderscheid moet erkend worden in het debat.

Ik begrijp heel goed dat de wil om mensen in nood te helpen leeft bij velen. Dit is een menselijke en empathische reactie, en het is belangrijk dat we deze menselijke waarde koesteren. Echter, het mag nooit ten koste gaan van de veiligheid en het welzijn van anderen. Het is belangrijk te realiseren dat een incident altijd kan plaatsvinden, maar de cijfers laten ook zien dat het bij een enkel incident niet zal blijven. De stijging van criminaliteit en overlast die we zien bij andere AZC's kan niet genegeerd worden. Dit maakt de situatie onverantwoord en zorgt voor risico's die we niet mogen negeren.

Het is geen toeval dat de Oekraïense vluchtelingen in Medemblik wél brede steun krijgen. Dit zijn voornamelijk vrouwen, kinderen en ouderen.

De beperkingen van BOA's en hun impact op veiligheid

Een vaak genoemd argument is dat de inzet van buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) de veiligheid in de gemeente kan verbeteren. Dit is echter een misverstand. BOA's kunnen geen vervanging zijn voor de politie. Ze hebben niet dezelfde bevoegdheden, kunnen geen arrestaties verrichten en zijn niet uitgerust om de zware en complexe situaties die vaak met criminaliteit gepaard gaan aan te pakken. Dit maakt hen een onvoldoende oplossing voor het waarborgen van de veiligheid in Medemblik, vooral bij een toename van de bevolkingsomvang en potentiële risico's.

De druk op de voorzieningen van Medemblik

De komst van 263 asielzoekers in Medemblik zal een zware druk leggen op de al schaarse voorzieningen. Het onderwijs in Medemblik kampt nu al met tekorten. Leraren zijn schaars, en veel leerlingen zitten soms al dagen thuis vanwege het gebrek aan onderwijs. De komst

van een groep die de taal niet spreekt, zal extra druk uitoefenen op het onderwijs, terwijl er nu al niet genoeg capaciteit is om alle leerlingen adequaat te ondersteunen. Dit gaat ten koste van de kinderen die nu al in onze gemeente wonen.

Daarnaast zal de cohesie van de stad veranderen door de toename van het aantal bewoners, wat de sociale samenhang kan beïnvloeden. Medemblik is een kleine gemeenschap, en een plotselinge toename van deze omvang zal de sociale structuren onder druk zetten.

Transparantie over de aan te kopen grond

Ik wil graag vragen om volledige transparantie over de grond die aangeschaft gaat worden voor dit AZC. Hoeveel hectare wordt er aangekocht, wat is de prijs per vierkante meter en hoe verhoudt dit zich tot de prijzen van andere stukken grond in Medemblik? Gezien het torenhoge bedrag waarvoor de grond nu misschien verkocht wordt, gaan er veel andere deuren open voor alternatieve locaties. Het zou goed zijn om inzicht te krijgen in het zoekproces naar andere locaties, zoals bijvoorbeeld het leegstaande grasdrogerij van Hartog. Dit soort locaties zouden mogelijk een meer geschikte en goedkopere oplossing kunnen bieden. Ik verzoek de gemeenteraad om de taxatie van de grond openbaar te maken. Als de taxatie niet is uitgevoerd door een volledig onafhankelijke partij, verzoek ik om een nieuwe taxatie te laten uitvoeren door een objectieve en onpartijdige instantie.

Conclusie: dit plan is onverantwoord

Er zijn te veel signalen die erop wijzen dat de komst van een AZC naar Medemblik een negatieve impact zal hebben op de veiligheid en leefbaarheid:

- Geen extra politiecapaciteit om de verwachte stijging in incidenten en misdrijven op te vangen.
- Harde cijfers laten zien dat criminaliteit onder asielzoekers geen verwaarloosbaar probleem is.
- Specifieke zorgen over seksuele misdrijven mogen niet genegeerd worden.
- 70% van de groep bestaat uit jonge mannen – een demografische verschuiving die niet zonder gevolgen blijft.
- De situatie in Wervershoof kan niet als maatstaf worden genomen, zeker omdat de dorpsraad zich heeft uitgesproken tegen verlenging.
- Gemeenteraadsleden moeten luisteren naar haar inwoners, die keer op keer laten blijken dat zij tegen dit plan zijn.
- Steeds meer gemeenten in Nederland besluiten de komst van een AZC tegen te houden vanwege dezelfde bezwaren die ik hier noem.

Dit is geen kwestie van onwil, maar van verantwoordelijkheid. Vanavond heeft u de kans om Medemblik te beschermen tegen een ondoordacht en risicovol besluit.

Ik doe een beroep op u om met realisme en moed te kiezen vóór de veiligheid en leefbaarheid van onze gemeente. Stem tegen dit AZC.

Met vriendelijke groet,